

Bemærkninger til forslaget

Formål

Det overordnede formål med beslutningsforslaget er at motivere nye stemmeberettigede til Folketinget til at sætte sig ind i de demokratiske spilleregler og i det værdigrundlag, som er fælles for hele Danmark uanset kulturel, politisk eller religiøs baggrund m.m.

Beslutningsforslaget har endvidere til hensigt at styrke integrationen af nye statsborgere. Personer, der ønsker dansk statsborgerskab, får med beslutningsforslaget bedre mulighed for at overveje, om de ønsker fulde borgerrettigheder i et land med netop de grundlæggende værdier og demokratiske spilleregler, som er beskrevet i grundloven.

Vedrørende udlevering af grundloven

Det danske folkestyre forudsætter, at befolkningen sætter sig ind i demokratiets spilleregler og tager del i politisk arbejde og debat. Det kan motivere til at føle ansvar, hvis alle, når de fylder 18 år, får et eksemplar af grundloven. Det samme gælder for personer, der søger at erhverve dansk indfødsret. Fælles for de to grupper er, at de har udsigt til at opnå stemmeret til og blive valgbare til Folketinget. Udlændinge over 18 år, der har opholdt sig i landet i tre år, har dog i forvejen ret til at stemme ved de kommunale valg.

Ved tilsendelse af grundloven sendes en symbolsk invitation til at tage aktivt del i det danske demokrati for »gamle« såvel som »nye« statsborgere. Modtagelse af grundloven tjener derfor også et integrationsformål.

Forslagsstillerne vil opfordre regeringen til – i tilknytning til udlevering af grundloven til kommende folketingsvælgere – at tilskynde kommunerne til at afholde ceremonier eller festlige arrangementer til markering af de nye vælgers rettigheder – også for at opmuntre til deltagelse i demokratiet lokalt og på landsplan. Gladsaxe Kommune afholder for eksempel en årlig fest for alle 18-årige for at markere, at de er blevet personligt myndige og har fået valgret. Under festens mere politiske del præsenteres byrådet, og politiske unge optræder på slap line. Forslagsstillerne me-

ner, modellen med fordel kan udbygges, så den også omfatter nye statsborgere, der er fyldt 18 år.

Forslagsstillerne finder det naturligt, at man i tilknytning til udlevering af grundloven også tilbyder forudgående kursus eller oplysning.

Pr. 1. januar 1999 var der ifølge Danmarks Statistik 60.266 18-årige i Danmark.

Vedrørende anerkendelse af de grundlæggende værdier i Danmark, jævnfør grundloven

Danske statsborgere kan have vidt forskellige værdier, ikke kun på grund af anden etnisk oprindelse end dansk, men også på grund af forskellig geografisk og kulturel baggrund m.m. Danmarks Riges Grundlov opstiller de demokratiske byggesten for samfundet og opregner de værdier, der anses for særlig beskyttelsesværdige – for eksempel religionsfrihed, ytringsfrihed m.fl.

Erhvervelse af dansk statsborgerskab kan foruden erhvervelse af en række nye pligter og rettigheder også bidrage til øget samfundsdeltagelse og en stærkere følelse af at tilhøre et politisk fællesskab.

Personer, der ansøger om dansk indfødsret ved erklæring eller ved naturalisation, får ved modtagelse af grundloven lejlighed til at sætte sig grundigt ind i de demokratiske spilleregler og de værdier, som det danske samfund bygger på. Ansøgerne må formodes at være motiveret af en positiv indstilling til det danske samfund og dets grundlæggende værdier. Det må derfor ud fra et integrationssynspunkt anses for formålstjenligt, at man ved erhvervelsen af det nye statsborgerskab får lejlighed til at overveje og tage stilling til, om man ønsker fulde borgerrettigheder i et land med netop de grundlæggende værdier og demokratiske spilleregler, som er beskrevet i grundloven.

Forslagsstillerne er af den opfattelse, at det vil være naturligt med en koordinering med undervisningen på sprogskolerne, så der allerede på et tidligt tidspunkt arbejdes hen imod en senere erhvervelse af dansk indfødsret. Det kunne for eksempel ske ved at udarbejde undervisningsmateriale til sprogskolerne om udvalgte